

گفت و گوی «ایران» با

سعید رشتیان درباره تجربه ثبت

تاریخ شفاهی سینما

سینما
زیر نور خاطره

فرهنگی

هر کدام از اهالی سینما خاطرات و ناگفته‌هایی دارند که می‌تواند بررسی تکمیل‌کننده از پازل تاریخ سینمای ایران باشد. برای ثبت و ضبط این خاطرات موزه سینما از اردیبهشت سال ۸۶ طرح تاریخ شفاهی سینمای ایران را اجرا کرد. با اجرای این طرح هنرمندان زیادی در فضای صمیمی و قابل اعتماد نکاتی را بیان کردند که اگر بازگو نمی‌شد، شاید بخش قابل توجهی از تاریخ سینما زیر خاک می‌رفت. اجرای این پروژه مهم پس از چند سال وقفه، چند وقتی است در موزه سینما به شکل جدی پیگیری می‌شود و به مناسبت‌های مختلف از جمله زادروز یا سال‌مرگ چهره‌های سینما بخش‌های برگزیده آن از سوی موزه سینما منتشر می‌شود. نمونه اخیر آن گفت‌وگو با ژاله علو است که شنبه ۱۴ مردادماه همزمان با سالروز تولد ۹۶ سالگی او منتشر شد. همین برش‌های کوتاه از تاریخ شفاهی ثبت‌شده در این طرح گویای آن است که در میان نکات پنهان در حافظه و خاطره دست اندرکاران سینما چه ظرفیت ارزشمندی برای انتقال تجربه به نسل‌های آینده و روشن شدن زوایای مختلف تاریخ سینما وجود دارد.

سعید رشتیان از چهره‌های شناخته شده و معتبر سینمای مستند درباره اهمیت این اقدام و ثبت تاریخ شفاهی سینما به «ایران» می‌گوید: «اگر به تاریخ سینمای ایران صرفاً از منظر پژوهش‌های آکادمیک پرداخته شود، به‌دلیل ذات تجربی سینما، گوشه‌های فراوانی مورد غفلت قرار گرفته و به فراموشی سپرده می‌شوند.

وجه مهمی از تجارب بزرگ سینمایی جنبه‌های اجرایی آنهاست. بخشی از این تجارب تئوریزه شده و به شکل آکادمیک ثبت می‌شوند و بخش زیادی از خاطره‌ها از بین می‌روند. اهمیت تاریخ شفاهی در این است که از منظر روایت‌های دست اول سینماگران، این تجارب ثبت و ضبط می‌شود. طبق تجربه خودم و نیز آن‌طور که شنیده‌ام، در این طرح روی تجارب و خاطراتی دست گذاشته شده که بدون شک اگر در موزه سینما ثبت و ضبط نمی‌شد، از بین می‌رفت.»

قباي تمام‌قد تاريخ سينما بدون رد قیچی سانسور
پژوهش‌های آکادمیک که قرار نیست این مصاحبه‌ها منتشر شوند و هدف، ایجاد آرشیوی جامع از تاریخ سینما در موزه سینماست، کارشناسان این حوزه تأکید

دارند که نباید محدودیتی برای افراد مصاحبه‌شونده قائل شد. رشتیان در این باره می‌گوید: «در گفت‌وگو و فایل اصلی صوتی، لازم است همه چیز بدون محدودیت برای آیندگان ثبت و ضبط شود. در صورتی که بخواهیم برای کاربری‌هایی غیر از هدف اصلی این پروژه از این منابع استفاده کنیم، آن وقت می‌شود ملاحظات منتشرکنندگان را اعمال کرد. امیدوارم فضایی فراهم باشد که مصاحبه‌شونده با اعتماد و اطمینان حرف‌هایش را مطرح کند.»

او در پاسخ به این سؤال که این گفت‌وگوها چقدر می‌تواند مورد استناد تاریخی قرار بگیرد، می‌گوید: «گفت‌وگوها به حافظه مصاحبه‌شونده تکیه دارد. تماماً چیزهایی از قلم بستگی دارد. از سال‌های آغازین تاریخ شفاهی ندار. هر وقت که این

گفت‌وگوها منتشر شدند، کسان دیگری می‌توانند آن را نقد کرده یا حقایقی تازه به آنها اضافه کنند. ضمن اینکه اگر به‌صورت متمرکز بدون روشن کردن وجوهی از تجارب سینمای ایران باشیم، باید به سراغ پژوهش‌های میدانی و آکادمیک برویم که وادی دیگری است و سازگار متفاوتی می‌طلبد.»

ناگفته‌های شنیدنی سینما به روایت مشاهیر و غیرمشاهیر
داشتن اطلاعات جامع و تسلط فرد مصاحبه‌کننده به تاریخ سینما، مؤلفه‌ای تعیین‌کننده در ثبت درست تاریخ شفاهی است و هدایت مصاحبه‌شونده به مسیر درست و ترغیب به یادآوری خاطرات ناگفته به نجر او بستگی دارد. از سال‌های آغازین تاریخ شفاهی سینما منتقدان سینما از جمله جمال امید، زاون قوگاسیان، جواد طوسی، عباس بهارلو و... در ثبت تاریخ شفاهی سینما فعالیت کرده‌اند. رشتیان به‌طور مشخص با اشاره به مهارت قوگاسیان در این حوزه، درباره اهمیت دانش و اطلاعات فرد مصاحبه‌کننده می‌گوید: «کسی که مقابل مصاحبه‌شونده می‌نشیند، نباید اطلاعات جامعی داشته باشد تا بتواند حافله‌هایی را که دچار اشتباه می‌شوند به مسیر درست هدایت کند و اطلاعات اشتباه ثبت نشود.

اگر این تسلط وجود نداشته باشد، گفت‌وگوها به مسیری پیش نمی‌روند که جنبه‌های

مختلف تجربیات مصاحبه‌شوندگان در آنها منعکس شود. آقای قوگاسیان و افرادی که نام بردید این اشراف و جامعیت را داشتند.»

او در پاسخ به سؤالی درباره ملاک برای انتخاب چهره‌های مصاحبه‌شونده می‌گوید: «قطعاً تجارب برجسته سینمایی و رویدادهای مهم و افرادی که گروه‌هایی که در آنها نقش داشتند، مورد توجه قرار گرفته و جذاب هستند. به‌عنوان مثال، در سینمای داستانی باید سراغ افرادی رفت که تجاربشان هم از منظر اجتماعی و جنبه مخاطب و هم از جنبه هنری مورد توجه بوده‌اند.

باید چهره‌هایی مثل مسعود کیمیایی یا رخشان بئی اعتماد را جلوی دوربین ثبت تاریخ شفاهی سینمای ایران برد. بجز این چهره‌ها، رویدادهایی هستند که نقش تعیین‌کننده در وضعیت امروز سینمای ایران داشته و دارند. مثلاً ورود جلوه‌های بصری به سینمای ما محصول پیکری‌های شخصی افرادی چون امیررضا معتمدی است. ممکن است اهمیت این افراد و این تجربیات و جنبه‌های فنی و تکنیکی آنها مورد غفلت قرار گیرد.»

این تهیه‌کننده مستند در ادامه با تأکید بر اینکه لزوماً قرار نیست از قول مشاهیر و چهره‌های شناخته شده، تاریخ سینما ثبت شود، می‌گوید: «فراوان در خاطرات همکارانمان در گروه‌های صداکرتا و تولید (که عموماً بار اجرایی سینما را به دوش دارند) نکات بدیع و شگفت‌انگیز و ناگفته‌هایی می‌آید که کمتر کسی آنها را شنیده می‌داند. آنها از منظر حرفه‌ای و تجربه خودشان، از اتفاقات صحنه چیزهایی می‌گویند که کاملاً ناب و فوق‌العاده است.»

نشستن بر صندلی ساده تدوین یا تکیه بر میراث سینما

رشتیان تاریخ شفاهی سینمای ایران را گنجینه و آرشیوی ارزشمند برای شناخت نسل آینده می‌داند: «کسی که الان پشت سیستم تدوین دیجیتال می‌نشیند و خیلی راحت‌تر از گذشته شروع به کار می‌کند، شاید نداند که به چه میراثی تکیه دارد. در همیشه به این بچه‌ها می‌گویم، نمی‌دانید پشت میزهای تدوین و در لابراتوارها، برای چسباندن پلان به پلان، برای یک تیراژ ساده و... چه زحمتی هم از جنبه هنری مورد توجه بوده‌اند.

باید چهره‌هایی مثل مسعود کیمیایی یا رخشان بئی اعتماد را جلوی دوربین ثبت تاریخ شفاهی سینمای ایران برد. بجز این چهره‌ها، رویدادهایی هستند که نقش تعیین‌کننده در وضعیت امروز سینمای ایران داشته و دارند. مثلاً ورود جلوه‌های بصری به سینمای ما محصول پیکری‌های شخصی افرادی چون امیررضا معتمدی است. ممکن است اهمیت این افراد و این تجربیات و جنبه‌های فنی و تکنیکی آنها مورد غفلت قرار گیرد.»

این تهیه‌کننده مستند در ادامه با تأکید بر اینکه لزوماً قرار نیست از قول مشاهیر و چهره‌های شناخته شده، تاریخ سینما ثبت شود، می‌گوید: «فراوان در خاطرات همکارانمان در گروه‌های صداکرتا و تولید (که عموماً بار اجرایی سینما را به دوش دارند) نکات بدیع و شگفت‌انگیز و ناگفته‌هایی می‌آید که کمتر کسی آنها را شنیده می‌داند. آنها از منظر حرفه‌ای و تجربه خودشان، از اتفاقات صحنه چیزهایی می‌گویند که کاملاً ناب و فوق‌العاده است.»

حتی به او بابت خیانت‌های احتمالی بدگمان است. با این حال با اتفاقاتی که رخ می‌دهد و در جریان رفت و آمدها درمی‌یابد که احمد یک مترجم و همراه صادق است. نقطه اوج همکاری احمد با کینلی زمانی به تصویر کشیده می‌شود که این افسرو و جوخه عملیاتی‌اش در نقطه‌ای سوق الجیشی توسط نیروهای طالبان محاصره شده و کینلی به شدت مجروح می‌شود. در حالی که به نظر می‌رسد کارش تمام است، احمد او را به دوش کشیده و از میان رگبار گلوله‌ها و خمپاره‌های عبور می‌دهد. بدین ترتیب به کمپ اولیه‌شان بازمی‌گردند و هر دو نفر از این مخصمه جان سالم به‌در می‌برند. با این مقدمات وقتی کینلی مدتی پس از بازگشت به کشورش می‌شوند که به نبره‌های غربی به اصطلاح حافظ صلح که در افغانستان مستقر هستند، قول و قرارهای قبلی خود در زمینه کمک‌رسانی به افغانستانی‌های استخدام شده توسط غربی‌ها را به فراموشی سپرده و آنها را به امان خدا رها کرده‌اند، بدون نام و نشان‌های نظامی‌اش و با لباس‌های یک شهروند عادی غربی به کابل برمی‌گردد تا احمد و خانواده‌اش را نجات داده و به مکانی امن تر در غرب ببرد.

عبور از حد و مرزهای محدود دو نقش نخست این فیلم را جیک جیلنهال و دار سلیم ایفا کرده‌اند. جیلنهال که از ۵ سالگی به دنیای بازیگری پیوسته حالا ۴۳ سال سن دارد، او در دو دهه اخیر به یکی از بازیگران اول مرد هالیوود تبدیل شده و در این فیلم به جای جان کینلی به ایفای نقش پرداخته است. اما دار سلیم که متولد خاورمیانه است در این فیلم در نقش احمد ظاهر شده که هر دوی آنها در ایفای نقش‌های خود موفق ظاهر شده‌اند. با این حال مترکز بودن فیلم بر این دو نفر امکان درخشش فردی دیگر بازیگران را گرفته

مشخصات فیلم
● عنوان فیلم: «میتاق»
● کارگردان: گای ریچی
● نویسندگان: گای ریچی، ایوان اتکینسون و مارن دیویس
● بازیگران: جیک جیلنهال، دار سلیم، الکساندر لودویگ، آنتونی استار، بابی اسکوفیلد، امیلی بیچام و جانی لی میلر
● موسیقی متن: کریستوفر یونگر
● محصول: کمپانی‌های اس تی اکس و مترو گولدوین مایر
● هزینه تولید: ۵۵ میلیون دلار
● میزان فروش: ۷۰ میلیون دلار

«سایو» از امروز به تالار سایه می‌رود

نمایش «سایو» به نویسندگی و کارگردانی محمدامین سعیدی که در دوم اجرا به تئاتر شهر رسیده است، از امروز دوشنبه ۱۶ مرداد در تالار سایه روی صحنه خواهد رفت. داوود نامور به‌عنوان مجری طرح و علیرضا حسن‌پور و محمدامین سعیدی نیز تهیه‌کنندگان نمایش «سایو» هستند. در خلاصه این اثر آمده است: «یک نویسنده مدتی است نمی‌تواند از یکی از شخصیت‌های کتابش فاصله بگیرد، کم‌کم این تصویر به ذهنش خطور می‌کند که تنها بازنمانده بشر است و...» این اثر نمایشی ساعت ۲۰:۱۵ در تالار سایه روی صحنه می‌رود. /مه‌ر

واکنش ستاره‌های «برکینگ بد» به مرگ یک بازیگر

«برایان کرانستون»، «باب اودنکرک» و «جانکارلو اسپوزیتو» از بازیگران اصلی سریال «برکینگ بد» به درگذشت «مارک مارگولیس» واکنش نشان دادند. «مارک مارگولیس» بازیگر آمریکایی که به تازگی در سن ۸۳ سالگی درگذشته است، بازی در فیلم «صورت زخمی»، اثر «برایان دی پالمسا» و همچنین بازی در چندین فیلم از ساخته‌های «دارن آرنوفسکی» را در کارنامه داشت، اما برای مخاطبان مدرن بیشتر به خاطر بازی در نقش «هکتور سالامانکا» در دو سریال موفق «برکینگ بد» و «بهتره با سول تماس بگیر» شناخته شده است. اکنون، بازیگران و سازندگان این دو سریال معروف به «مارک مارگولیس» ادای احترام کردند در تصویری از یک بازیگر شوخ و پرنرزی را ترسیم کرده‌اند که زندگی و انرژی را به صحنه‌های نمایش می‌بخشید. /ایستا

اجرای «شبیبه نور» در پردیس تئاتر تهران

ویژه برنامه «شبیبه نور» شامل اجرای ۲۰ مجلس تعزیه با تالیفی از تصویرر ویدیویی از روز سه‌شنبه ۱۷ مرداد در پردیس تئاتر تهران روی صحنه می‌رود.
ویژه برنامه «شبیبه نور» در فضای اختصاصی اجراهای محیطی پردیس تئاتر تهران به مدت ۲۰ شب از ۱۷ مرداد تا ۲۰ مجلس تعزیه روی صحنه می‌رود. تعزیه «شبیبه نور» در فضایی ویژه به کمک تصویرر ویدیویی و فضا سازی محیطی در شکلی متفاوت و جدید اجرا می‌شود. /مه‌ر

بازگشت «شب مُردگان زنده» به سینما

قسمت جدید از فیلم ترسناک «شب‌مردگان زنده» با فیلمنامه‌ای از «جورج رومرو» کارگردان فقید سینمای وحشت اواخر سال جاری میلادی تولید خواهد شد. «جورج رومرو» که در سال ۲۰۱۷ در سن ۷۷ سالگی پس از مبارزه با سرطان ریه درگذشت، قبل از مرگ، نگارش فیلمنامه «گرگ و میش مُردگان» را آغاز کرده بود و حالا بنیاد این سینماگر اعلام کرده این فیلم هفتمین و آخرین قسمت از سری فیلم‌های «مردگان زنده» خواهد بود که ساخته خواهد شد.
«گرگ و میش مُردگان» در یک جزیره گرمسیری اتفاق می‌افتد و از دیدگاه آخرین انسان‌های روی زمین که بین گروه‌هایی از مردگان کیراقتاده‌اند، به طبیعت تاریک بشریت می‌پردازد. /ایستا

نمایشگاه کارتون «آب» برگزار می‌شود

نمایشگاه کارتون «آب» از تاریخ ۱۶ مرداد تا ۲۰ شهریور ۱۴۰۲ برگزار می‌شود. خانه کارکاتون ایران نمایشگاه کارتون «آب» را به منظور مورد توجه قرار دادن اهمیت آب در تداوم حیات، از نگاه موجز و خلاقانه هنر کارتون (طنز ترسیمی) برگزار می‌کند. علاقه‌مندان می‌توانند برای بازدید، روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۱۷ تا ۱۹ پنجشنبه‌ها ساعت ۱۲ تا ۱۳ به استثنای روزهای تعطیل به خانه کارکاتون ایران مراجعه نمایند. /ایلنا

«رؤیای کاغذی» بهترین فیلم جشنواره آتن شد

فیلم سینمایی «رؤیای کاغذی» ساخته علی عطشانی در شصت و هشتمین حضور بین‌المللی خود، بهترین فیلم جشنواره بین‌المللی فیلم و هنر آتن شد. این فیلم سینمایی تاکنون در جشنواره‌های مختلف بین‌المللی موفق به کسب جوایز متعددی شده است. فیلمنامه «رؤیای کاغذی» را جابر قاسمعلی براساس ایده‌ای از علی عطشانی نوشته و کامران تفتی، مینا وحید، زینب (نگار) ملاکی و امیرحسین رضازاده نقش‌های اصلی این فیلم را ایفا کرده‌اند. /ایرنا

جناب آقای مهرداد خسروی
مدیر مالی و ذی‌عساب محترم
شرکت شهرک‌های صنعتی استان تهران
درگذشت مادر گرامیتان را به جنابعالی و خاندان محترم تسلیت عرض می‌نمایم.
کارکنان و هیات‌مدیره مهندسین مشاور پل رود

غزوات گل‌ها
بازار باغ و تزیینات و هدایای ویژه برای مجالس
تزیین تیمان را از رخ و پیرشانی برنایم
موسیقی حضرت قاسم زهرا
شماره ثبت ۸۲۹۸ تاخس ۱۳۶۸
دفتر مرکزی میدان نیاوران : ۲-۲۲۸۲۳۳۷۱-۲۲۸۲۳۳۷۱
سفارش تاج گل ۲-۲۲۸۲۳۳۷۱-۲۲۸۲۳۳۷۱ شماره ۲۳۳۰۰۲۰۱
صفحه سفارش ۰۸۰۸۳۳۳۳۳۳-۱ شماره پیام کوتاه ۲۰۰۴۷۵
www.Fatemehzahr.org

نگاهی به فیلم «میتاق» کار تازه «گای ریچی»
فیلمی ریاکارانه به نفع آمریکایی‌ها

سایت سینمایی

«متاکریتیک»

در توصیف این

فیلم نوشته:

قصه میتاق یک

داستان بدون

توقف است.

اگرچه بیش

از حد یکسویه

و تبلیغاتی

است اما در

خلق روحمیات

دراماتیک

نزد بینندگان

موفق عمل

می‌کند

در عرصه سینما تبدیل می‌کند. زمان شروع اتفاقات فیلم اوایل سال ۲۰۱۸ است، این درست همان موقعی است که کینلی و جوخه عملیاتی ویژه او در اطراف کابل مستقر شده و مأموریت‌های امنیتی‌شان را در این سرزمین جنگ‌زده آغاز کرده‌اند. کینلی مثل اکثر افسران ارتشی غرب که در افغانستان استقرار یافته‌اند، نیازمند یک مترجم برای برقراری ارتباطی صحیح‌تر با مردم بومی منطقه است و از این طریق احمد را به جمع نفرات خود می‌آورد. هرچند در ابتدا آن اعتمادی که باید را به احمد ندارد و

به کمک وی آمده و حتی جان‌ش را نجات می‌دهد. چند سال بعد وقتی کینلی متوجه می‌شود که برای احمد مشکل بزرگی در زادگاهش پیش آمده که به واسطه‌اش قادر به خروج از افغانستان و رفتن به نقطه‌ای امن‌تر در معیت خانواده خود نیست، کینلی به افغانستان بازمی‌گردد تا وی را از شرایط موجود رهایی بخشد. از همین طریق است که قهرمان‌سازی صوری از کاراکتر کینلی و موجه جلوه دادن این افسر سرسپرده شدت می‌گیرد و «میتاق» را به محصولی آشکار از پروپاگاندا جهان غرب و آمریکا

می‌دهد. چند سال بعد وقتی کینلی متوجه می‌شود که برای احمد مشکل بزرگی در زادگاهش پیش آمده که به واسطه‌اش قادر به خروج از افغانستان و رفتن به نقطه‌ای امن‌تر در معیت خانواده خود نیست، کینلی به افغانستان بازمی‌گردد تا وی را از شرایط موجود رهایی بخشد. از همین طریق است که قهرمان‌سازی صوری از کاراکتر کینلی و موجه جلوه دادن این افسر سرسپرده شدت می‌گیرد و «میتاق» را به محصولی آشکار از پروپاگاندا جهان غرب و آمریکا

رجعتی به عرصه‌های کوچک‌تر و دلخواه ریچی

گای ریچی از اواخر دهه ۲۰۰۰ با دوری جستن از سینمای زادگاهش به همکاری با هالیوود پرداخته که در نتیجه‌اش حتی کارگردانی فیلم‌های پرهزینه و بزرگ استودیوهای مشهور آمریکایی را هم برعهده داشته است. با اینکه فیلم تازاوش «میتاق» (The Covenant) نوعی ادامه‌ای بر همکاری فوق‌محبوب می‌شود اما رجعت ریچی به عرصه‌های کوچک‌تر و قصه‌های دلخواه و شخصی او هم به شمار می‌آید و نه یک فیلم سنتی «۸» و پرهزینه، بلکه کاری‌کم‌خرج در عین توجه به اولویت‌های حرفه‌ای و چشمداشت‌های اقتصادی محسوب می‌شود.
«میتاق» متمرکز بر کاراکتر جان کینلی، یک افسر ارتشی مستقر در افغانستان و همچنین ماجرای دوستی وی با مترجمی افغانستانی با نام احمد است که وقتی درگیر جنگ با طالبان در این کشور است